

Vseh teh posamičnih snovi ti popisati ne utegnem, ker bi vse to predolgo trajalo. Morda ti povedó o tem tvoj gospod učitelj kaj več ali si pa poišči to v kakej znanstveni knjigi. A zdaj ti bode vendar nekoliko bolj jasno, kar ti je bila poprej skrivnost. Zdaj bodeš lahko spoznal, kako je mogoče, da jedna sama prstena gruda daje tolikim različnim rastlinám življenje. Ker je vsaka rastlina iz drugačnih snovi, srka vsaka iz mene le to, česar potrebuje v svoje življenje. Recimo, da položiš jabolčno peško v zemljo, in kaj se zgodi? Jabolčna peška pobira ves drugačen živež vá-se, nego li peška od hruške. Roža, ki jo vsadiš v zemljo, dobiva vse drugačne snovi iz zemlje, nego pa vijolica ali katera druga cvetica. Rž srka iz zemlje drugačen sók, nego pšenica i. t. d.

Zdaj tudi lahko presodiš, zakaj poljedelec na jedno in isto njivo ne seje leto za letom ovsá ali ječmena, nego menjava žitne vrstí. To leto seje na določeno njivo pšenico, prihodnje leto rž, potem ječmen, za ječmenom pa oves. Peto leto sadi v njo krompir i. t. d. Poljedelci imenujejo tako ravnanje „kolobarjenje.“

(Dalje prihodnjič.)

Slap pri Beljaku.

Nekega dne mi reče prijatelj: „Danes pojdeva k slapu, o katerem sem ti zadnjič pripovedoval, ako te je volja.“ — Ker sem vže mnogo lepega videl v okolici beljaškej, rad sem vzprejel njegov predlog v sladkej nádi, da vidim zopet kaj zanimivega.

Hodila sva jedno uro in prišla do tako zvanega Napoleonovega travnika. Ondú so grobovi, v katerih spé Francozje, ki so pali v boji proti našim vojakom. Na desnej strani travnika so skale in votline.

Pravíjo, da je v jednej teh votlin iskal zavetja celó slavni Napoleon, ko je moral bežati pred Avstrijci. Od „Napoleonovega travnika“ sva prišla v gozd, kjer sem slišal šumenje slapovo. Še nekoliko korakov in zagledal sem vodo, ki se drvi po strmej skali v dolino. Solnce je bilo prodrlo skozi drevje in obsévalo slap. Oj kako krasen pogled! Voda kar skače preko skale in pêne brizgajo na vse strani. Skakajoče kapljice se ti zdé kakor sami biseri, zdé se ti kakor jutranja rósa po travi in cveticah. Pozneje sva šla do slapovega izvira. Voda pribúči iz široke votline. Čez nekaj časa se jej jeza poleže in mirno teče nad zelenim mahom kakor kak potoček po zelenem travniku. A komaj priteče do skale, razvname se jej zopet jeza, da dere peneč se v dolino. V dolini se zopet umiri in teče dalje kot potok, ki napaja plodnosno polje.

Gledajoč, kako besno drvi voda preko skale in zopet mirno teče dalje po dolini, spomnil sem se besed pesnikovih:

„Ko v té se ozíram, se zdi mi, oj reka,

Da gledam življenje, osodo človeka.“

(Gregorčič.)

F. N.

